

Inspiratie voor je actieplan duurzaamheid

Om je op weg te zetten met een actieplan, maakten we een overzicht van de belangrijkste domeinen waar je op in kan zetten en enkele voorbeelden van acties die je kan ondernemen per domein.

We linken de acties ook aan de Duurzaamheidsdoelstellingen (SDG's).

TIPS

Haalbaarheid

Kies eerder 3 realistische acties (financieel, tijds-investering, ...) die je in de diepte uitwerkt, dan op elk domein een actie waarvan je niet zeker bent of je die waar kan maken.

Impact

Eén actie met een grote impact is zeker zo waardevol als meerdere acties met elk een beperkte impact. De ecologische impact van je organisatie is echter niet voor alle aspecten eenvoudig te meten, en verschilt ook van organisatie tot organisatie. Om de CO₂-impact van je energieverbruik te kennen, is het interessant om een nulmeting te laten uitvoeren of een afspraak te maken met een energiecoach. Stad Gent biedt gratis energiecoachings aan culturele organisaties.

Goesting

Waar liggen de interesses van jou en je collega's, van de mensen die mee aan de duurzame kar zullen trekken? Als er mensen zijn met een passie voor koken, is het interessant om een actie rond catering uit te werken. Zijn er fervente avontuurlijke reizigers, kan je misschien samen rond duurzame internationale mobiliteit werken. Is er iemand met een moestuin of passie voor planten, dan wil die zich misschien wel inzetten voor ontharding, vergroening of een daktuin.

REDUCEREN CO₂-UITSTOOT

Energieverbruik

Kiezen voor hernieuwbare energie, energiezuinige apparatuur, uitschakelen van apparaten die je niet gebruikt, isoleren, sensibiliseren van bezoekers/medewerkers/gebruikers van je infrastructuur, stookplaats vervangen/herdimensioneren, repeteren in daglicht of met zuinig licht, onderzoeken waar je je energievraag nog kan beperken, kiezen voor ledverlichting, enz.

Duurzame mobiliteit

Gebruik van openbaar vervoer stimuleren, fietsenparkings voorzien, korting voor publiek dat met de fiets of het OV komt, eigen auto's vervangen door een abonnement bij een deelautobedrijf, deelfietsen voorzien voor medewerkers en artiesten, gratis fietsherstel voor publiek en medewerkers, fiets- en openbaar-vervoervergoeding hoger maken dan terugbetalen van autokilometers, goede communicatie volgens STOP-principe, bus- en treindiensten aankondigen op een scherm voor bezoekers, internationaal treinverkeer aanmoedigen onder de 800 km, overvliegende artiesten stimuleren om een tournee door Europa samen te stellen, meerdere speelplekken aandoen als je op een verre bestemming speelt, vliegquota stellen voor prospectie in het buitenland,...

Catering

Veggiecatering voor medewerkers, artiesten en publiek, Donderdag Veggiedag of Vrijdag Vleesdag, catering is lokaal/bio/fairtrade/seizoensgebonden, gebruik van kraantjeswater (ook voor ter plaatse maken en schenken van limonades), voedselverspilling tegen gaan, samenwerken met korte-keteninitiatieven, eigen moestuin, ...

Zuinig omgaan met water

Installeren van sensorkranen of drukknoppen in toiletten, gebruik van biologisch afbreekbare schoonmaakmiddelen, gebruik regenwater voor toilet, opvangen en gebruik van hemelwater, ontharden van buitenverharding,...

Afval: preventie en recyclage

Bij aankoop uitgaan van het cradle-to-cradle-principe, vermijden van single-use plastics, werken met herbruikbare bekertjes of glas met statiegeld, bewust omgaan met drukwerk en promotiemateriaal (zowel het drukken als het rondbrengen), composteren van groenafval, aankopen in bulk en zo weinig mogelijk extra verpakkingen, duidelijke sorteerrichtlijnen en recipiënten.

Duurzame productie en bewust omgaan met materialen

Hergebruik van materialen, repareren en repaircafés aanbieden, kiezen voor watergebaseerde verven, FSC-hout, fairtrade textiel, bij productie bewuste keuze maken voor herbruikbaarheid en organische materialen (nature-based solutions).

Delen en samenaankoop

Bij het aankopen of afsluiten van contracten met leveranciers kijken of andere organisaties geïnteresseerd zijn om in een samenaankoop te stappen, lenen en uitlenen van decorstukken, materialen en werktuigen, kennis rond een bepaald duurzaam aspect die je in je organisatie hebt opgebouwd delen via een infosessie/workshop/...

Monitoring

Bijhouden van gegevens is een eerste stap om je impact in kaart te brengen. Er zijn verschillende manieren om dit te doen: meterstanden via [EnergieID](#), via een excel of een eigen systeem. Er zijn ook gespecialiseerde energiecoachingsbedrijven of ngo's die samen met jou een uitgebreide meting kunnen maken van de CO₂-uitstoot van je organisatie. Stad Gent biedt gratis energiecoachings aan culturele organisaties.

SOCIALE DUURZAAMHEID

Sociale rechtvaardigheid

Streven naar een sociaal-rechtvaardige volhoudbaarheid uit zich ook op vlak van personeelsbeleid, lonen en vergoedingen, werkdruk, programmatiedruk. Eerlijke verloning van artiesten, stagiaires en vrijwilligers, aandacht voor een evenwichtige verhouding tussen werk en privé, inspraak van alle medewerkers en betrokkenen in het beleid.

Toegankelijkheid en diversiteit

Een actief beleid voeren om de diversiteit van de stad weerspiegeld te zien in organisatie, productie, presentatie en publiek. Kunstenaars of medewerkers uit kansengroepen verwelkomen. Samenwerken met Refu Interim. Voorstellingen toegankelijk maken voor slechtzienden en -horenden, minder mobiele mensen, ...

Duurzaam goed bestuur

Volhoudbaarheid komt terug in elk onderdeel van je visie en beleid (niet alleen infrastructuur en productie, maar bv. ook in je artistieke beleid). Bij het maken van keuzes is duurzaamheid een criterium naast het financiële en artistieke. Bij het aanwerven van personeel wordt duurzaamheid in het profiel opgenomen. Nieuwe medewerkers die starten, krijgen ook een toelichting over duurzaamheid (keuzes en werkwijze van de organisatie), ...

Financieel beheer

Kiezen voor een duurzame bank en ethisch beleggen ('divestment'), andere banken/sponsors aanspreken op hun onethische investeringen en je eigen visie over duurzaamheid voorleggen aan je bank, ...

VERBINDING

Opnemen van je voorbeeldrol

Inspireren en sensibiliseren van bezoekers door veelvuldig te communiceren over je duurzame inspanningen, al van bij aanvang van je duurzaamheidsparcours. Partners en leveranciers betrekken bij je inspanningen door hen systematisch op de hoogte te brengen van jullie visie en duurzame werkmethodes en keuzes.

Samenwerken met anderen

Samenwerken met ngo's/scholen/de buurt/bedrijven/academische wereld aan een specifiek project rond transitie en duurzaamheid in de samenleving.

ADAPTATIE

Zelfs al schreeven we vandaag onze CO₂-uitstoot drastisch terug, dan nog is de globale temperatuur gestegen en zal die dat nog een tijdje blijven doen. We zullen de komende decennia en zelfs langer te maken hebben met de directe gevolgen van klimaatopwarming, zoals hittestress en droogte, stormen en extreme regenval, een stijgende zeespiegel, en allerlei secundaire gevolgen. Dat betekent dat we ons zullen moeten aanpassen aan de impact van klimaatverandering en ook hiervoor investeringen en ingrepen moeten doen.

Voorbeelden daarvan zijn het opvangen van hemelwater, aanleggen van een groendak, ontharden van verharde buitenruimte, aanplanten van (verkoelende) bomen in je buitenruimte, isoleren van je binnenruimte en aanbrengen van zonnewering tegen hittestress, aanbieden van je (koele) binnenruimte aan omwonenden in geval van hittestress, samenwerking binnen de buurt aan klimaatadaptatieprojecten, ...